

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH („SOM”)

BIEBRZAŃSKI PARK NARODOWY

(WERSJA ZUPEŁNA)

1. Postanowienia ogólne

1.1. Istota i cel wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich

Standardy Ochrony Małoletnich stanowią procedurę mającą na celu przeciwdziałanie krzywdzeniu Małoletnich oraz zapewnienie im bezpieczeństwa w trakcie pobytu w *Biebrzańskim Parku Narodowym*. Wdrożenie *Standardów Ochrony Małoletnich* stanowi realizację obowiązku wynikającego z art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r.

o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Niniejsza procedura powstała w poszanowaniu dla praw Małoletnich, w tym przede wszystkim ich godności oraz prawa do ich wychowania i wzrastania w środowisku wolnym od przemocy, krzywdy i zaniedbania. Przepisy niniejszej procedury mają zastosowanie do Małoletnich niezależnie od ich sytuacji zdrowotnej, rodzinnej czy osobistej. *Park* przykłada szczególną wagę do zapewnienia Małoletnim z niepełnosprawnością oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, poczucia bezpieczeństwa oraz realizacji ich wszelkich potrzeb.

1.2. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700 z późn. zm.).
- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.).

1.3. Oznaczenia i definicje

- **Członek personelu** – pracownik *Parku* oraz każda inna osoba zatrudniona w *Parku* lub świadcząca usługi na jego rzecz, niezależnie od formy prawnej współpracy łączącej ją z *Parkiem* oraz od miejsca wykonywania pracy lub działalności;
- **Czyn karalny** – czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, popełniony przez nieletniego,
- **Czyn zabroniony** – zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej,
- **Krzywdzenie** – stosowanie wobec Małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy, w tym popełnienie na szkodę Małoletniego przestępstwa bądź wykroczenia oraz działania i zaniechania skutkujące zaniedbaniem Małoletniego;
- **Małoletni/Dziecko** – osoba korzystająca z Usług *Parku* oraz każda inna osoba uczestnicząca choćby czasowo w świadczeniu przez *Park Usług* - która nie ukończyła 18. roku życia;
- **Nieletni** – osoba po ukończeniu 10. roku życia i przed uzyskaniem pełnoletności, wobec której istnieją podstawy do wszczęcia postępowania o demoralizację; osoba, która po ukończeniu 13. roku życia, ale przed ukończeniem 17. roku życia dopuściła się czynu karalnego;
- **Opiekun faktyczny** - osoba sprawująca, bez obowiązku ustawowego, stałą opiekę nad Małoletnim;
- **Przedstawiciel ustawowy** – rodzic, pod którego władzą rodzicielską pozostaje Małoletni lub opiekun Małoletniego ustanowiony postanowieniem sądu;

- **Przemoc** – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste, w szczególności narażające osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
 - **Przemoc fizyczna - naruszenie nietykalności fizycznej**, tj. intencjonalne zachowanie powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzanie, krępowanie ruchów;
 - **Przemoc seksualna - naruszenie intymności**, tj. wszelkie zachowania skutkujące niechcianym kontaktem w sferze intymnej, mogące mieć postać fizyczną, werbalną lub pozawerbalną, np. zgwałcenie, zmuszanie do innych czynności seksualnych, dotykanie miejsc intymnych, kierowanie niechcianych wypowiedzi o podtekście seksualnym;
 - **Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej**, tj. wszelkie zachowania polegające w szczególności na obrażaniu, wyzywaniu, osądzaniu, ocenianiu, krytykowaniu, straszaniu, szantażowaniu, grożeniu, nieliczeniu się z uczuciami, krzyczeniu, oskarżaniu, obwinianiu, oczernianiu, wyśmiewaniu, lekceważeniu;
 - **Przemoc ekonomiczna - naruszenie własności**, tj. wszelkie zachowania wiążące się z celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, kradzież, przywłaszczenie, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy;
 - **Przemoc domowa** – przemoc stosowana przez osobę pełnoletnią wobec:
 - małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,

- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- Małoletniego;
- **Przestępstwo** – czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w chwili jego popełnienia;
- **Przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego** – każde przestępstwo ścigane z urzędu,
- **Standardy Ochrony Małoletnich (SOM)** – zbiór procedur obowiązujących wszystkich Członków personelu Parku, mających na celu ochronę Małoletnich przed przemocą i krzywdzeniem, zapewnienie Małoletnim bezpieczeństwa w czasie pobytu w Parku, ustalenie metod reagowania na przejawy stosowania przemocy wobec Małoletnich bądź metod reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka;
- **Park – Biebrzański Park Narodowy;**
- **Usługi Parku** – wszelkie akcje edukacyjne, rozrywkowe oraz jakiegokolwiek inne przedsięwzięcia organizowane przez Park dla Dzieci lub przy ich udziale;
- **Zaniedbanie** – brak realizacji podstawowych potrzeb Małoletniego przez rodziców, opiekunów lub inne osoby obowiązane do sprawowania pieczy na Dzieckiem, w szczególności w zakresie kwestii zdrowotnych, bytowych, higienicznych, emocjonalnych czy związanych z edukacją dziecka.

1.4. Odpowiedzialność

Dyrektor *Parku* jest odpowiedzialny za:

- 1) Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich w Placówce,

- 2) Przeprowadzanie rozmów dyscyplinujących z Członkami personelu w sytuacji ujawnienia stosowania przez nich przemocy wobec Małoletniego,
- 3) Przeprowadzanie rozmów z przedstawicielami ustawowymi Małoletnich w sytuacji ujawnienia stosowania przemocy przez Członka personelu wobec Małoletniego.

Kierownik Działu Edukacji jest odpowiedzialny za:

- 1) Zapoznanie podległych pracowników z wymaganiami niniejszej procedury,
- 2) Bieżący nadzór nad prawidłowym stosowaniem procedury,
- 3) Okresową weryfikację procedury i ocenę jej funkcjonowania w *Parku*,
- 4) Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących podejrzenia stosowania przemocy wobec Małoletnich przez Członków personelu,
- 5) Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących stosowania przemocy domowej wobec Małoletnich oraz ujawnienia przejawów zaniedbania u Małoletnich,
- 6) Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących stosowania przemocy wobec Małoletnich przez osoby trzecie,
- 7) Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących stosowania przemocy wobec Małoletnich przez innych Małoletnich (Nieletnich),
- 8) Składanie w imieniu *Parku* zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletniego do Policji lub Prokuratury,
- 9) Składanie w imieniu *Parku* zawiadomień do sądu rodzinnego,
- 10) Przeprowadzanie rozmów z osobami trzecimi w sytuacji ujawnienia stosowania wobec Małoletniego przemocy niewypełniającej znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego,
- 11) Dokumentowanie zgłoszeń dotyczących krzywdzenia Małoletnich w formie rejestru elektronicznego,
- 12) Aktualizację treści *Standardów Ochrony Małoletnich* zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
- 13) Przeprowadzanie kontroli wewnętrznej realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* w *Parku*.

Pozostali Członkowie personelu są odpowiedzialni za:

- Realizację zasad wynikających ze *Standardów Ochrony Małoletnich*.

2. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Członkami personelu a Małoletnimi

2.1. Podstawowe zasady

Niezależnie od treści postanowień niniejszych *Standardów Ochrony Małoletnich*, Członkowie Personelu *Parku* w relacjach z Małoletnimi mają obowiązek przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności w zakresie poszanowania dóbr osobistych Małoletniego, przysługujących mu praw pacjenta oraz praw dziecka ustalonych na podstawie Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.

2.2. Wykaz zachowań niedozwolonych

Zakazane jest w szczególności:

- naruszanie intymności i prywatności Małoletniego bez przyczyny uzasadnionej szczególnymi okolicznościami, tj. ratowaniem zdrowia i życia,
- prowokowanie kontaktów fizycznych z Małoletnim bądź angażowanie go w nie, np. poprzez łaskotanie, sadzanie Małoletniego na kolanach,
- proponowanie Małoletniemu kontaktów intymnych, inicjowanie takich kontaktów,
- zapraszanie Małoletniego do miejsca zamieszkania Członka personelu,
- inicjowanie prywatnych kontaktów z Małoletnim, np. poprzez wiadomości SMS, e-maile, wiadomości na mediach społecznościowych, komentowanie zamieszczanych przez Małoletniego treści,
- kierowanie do Małoletniego wypowiedzi z podtekstem seksualnym, omawianie wyglądu Małoletniego, w szczególności wypowiadanie komentarzy w kontekście płci lub atrakcyjności fizycznej Małoletniego,
- nawiązywanie z Małoletnim relacji o charakterze romantycznym,
- wypowiadanie słów wulgarnych i powszechnie uznawanych za obraźliwe w obecności Małoletniego,

- kierowanie do Małoletniego niestosownych lub wulgarnych dowcipów,
- proponowanie i umożliwianie Małoletniemu spożywania alkoholu lub nielegalnych substancji,
- ujawnianie informacji wrażliwych na temat Małoletniego,
- straszenie Małoletniego,
- szantażowanie Małoletniego,
- zmuszanie Małoletniego do wykonywania określonych czynności pod groźbą wyrządzenia krzywdy,
- ignorowanie bądź wyśmiewanie emocji i uczuć Małoletniego,
- szydzenie z Małoletniego, przedrzeźnianie,
- podnoszenie głosu na Małoletniego,
- zawstydzanie i upokarzanie Małoletniego,
- celowe przedstawianie Małoletniemu nieprawdziwych twierdzeń,
- wykluczanie Małoletniego, stosowanie manipulacji,
- komentowanie w obecności Małoletniego jego sytuacji rodzinnej bądź sytuacji majątkowej jego rodziny,
- rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji na temat Małoletniego lub jego rodziny,
- obrażanie Małoletniego bądź kierowanie agresywnych wypowiedzi w jego kierunku,
- dyskryminowanie, stygmatyzowanie Małoletniego,
- wykonywanie fotografii Małoletniemu, nagrywanie jego wizerunku, głosu bądź transmitowanie ww. nagrań na żywo za pośrednictwem Internetu – bez zgody Małoletniego lub jego Przedstawiciela ustawowego;
- nieuzasadnione ważnymi względami ograniczenie możliwości pobytu przedstawiciela ustawowego/opiekuna faktycznego przy Małoletnim,
- wykorzystywanie przewagi fizycznej i władzy nad Małoletnim,
- stosowanie jakichkolwiek przejawów przemocy fizycznej wobec Małoletniego, takich jak m.in. szarpanie, bicie, opluwanie, szczypanie, ciągnięcie za włosy, wykręcanie rąk, rzucanie w Małoletniego przedmiotami oraz wszelkie inne przejawy naruszania nietykalności cielesnej Małoletniego.

2.3. Dobre praktyki

Postępowanie Członka personelu wobec Małoletniego oraz jego przedstawicieli ustawowych/opiekunów faktycznych opiera się na życzliwości, zrozumieniu i empatii, a w szczególności:

- Członek personelu zwraca się do Małoletniego z szacunkiem, wykazując przy tym postawę nieoceniającą,
- w pierwszym kontakcie z Małoletnim, Członek personelu przedstawia się, a następnie prowadzi rozmowę w prostym języku, dostosowanym do stopnia rozwoju Małoletniego,
- Małoletni jest informowany o zasadach obowiązujących w *Parku*,
- Członek personelu niezwłocznie reaguje w sytuacji nieprawidłowego postępowania względem Małoletniego przez jego przedstawiciela ustawowego/opiekuna faktycznego, zwracając uwagę na naruszanie dobra Małoletniego.

3. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Małoletnimi

3.1. Podstawowe zasady

W czasie uczestnictwa w działaniach organizowanych przez *Park*, Małoletni obowiązani są do przestrzegania norm prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności w zakresie poszanowania dóbr osobistych drugiego Dziecka, w tym jego godności osobistej i nietykalności cielesnej.

3.2. Wykaz zachowań niedozwolonych

Małoletnim zabrania się stosowania jakichkolwiek form przemocy. Zakazane są w szczególności:

- uderzanie, popychanie, szarpanie, kopanie, opluwanie, szczypanie bądź wyrządzanie innemu Małoletniemu jakiegokolwiek krzywdy fizycznej lub wykorzystywanie przewagi fizycznej i psychicznej nad innym Małoletnim,

- wyzywanie, obrażanie, wyśmiewanie, przedrzeźnianie, zawstydzanie, upokarzanie, straszenie, szantażowanie innego Małoletniego oraz wszelkie inne przejawy stosowania przemocy psychicznej wobec innego Małoletniego,
- komentowanie sytuacji rodzinnej bądź majątkowej innego Małoletniego,
- kierowanie do innego Małoletniego propozycji o charakterze erotycznym,
- prezentowanie małoletniemu treści pornograficznych,
- stosowanie jakichkolwiek przejawów przemocy seksualnej, jak choćby dotykanie miejsc intymnych, obnażanie się, podejmowanie czynności seksualnych,
- rejestracja wizerunku i/lub głosu innego Małoletniego bez jego zgody,
- korzystanie z przedmiotów należących do innego Małoletniego bez jego zgody,
- kradzież lub przywłaszczenie przedmiotów należących do innego Małoletniego,
- stosowanie jakichkolwiek form cyberprzemocy, w szczególności wskazanych w pkt 4.2.

4. Ochrona Małoletnich przed internetowymi zagrożeniami

4.1. Zasady korzystania przez Małoletnich z Internetu na terenie *Parku*

Małoletni mają prawo do korzystania z Internetu na terenie *Parku* we własnym zakresie, na posiadanych przez siebie urządzeniach elektronicznych – z zastrzeżeniem korzystania z przedmiotowych urządzeń w sposób nienaruszający spokoju innych osób przebywających w *Parku*.

W przypadku uzyskania przez Członka personelu *Parku* informacji o możliwości zapoznania się przez Małoletniego z treściami w szczególności:

- charakterze pornograficznym bądź o podtekście erotycznym,
- charakterze obraźliwym, wulgarnym, rasistowskim, ksenofobicznym, homofobicznym lub dyskryminującym określone grupy społeczne w jakikolwiek inny sposób;
- niedostosowanymi do wieku Małoletniego,

Członek personelu przekazuje Przedstawicielowi ustawowemu Małoletniego informację o ujawnionych okolicznościach. Informacja o ujawnieniu możliwości zapoznania się przez Małoletniego z ww. treściami zostaje następnie niezwłocznie przekazana Kierownikowi Działu Edukacji.

4.2. Wykaz zachowań niedozwolonych w sieci

Za zachowania niedozwolone w sieci uważa się w szczególności:

- Udostępnianie wizerunku i/lub głosu innego Małoletniego za pośrednictwem Internetu, bez zgody Przedstawiciela ustawowego,
- Transmitowanie nagrań z udziałem innego Małoletniego na żywo za pośrednictwem Internetu bez zgody Przedstawiciela ustawowego,
- Udostępnianie w Internecie wpisów mających na celu wyśmianie, poniżenie lub upokorzenie innego Małoletniego,
- Wykorzystywanie wizerunku innego Małoletniego bez zgody jego i jego Przedstawiciela ustawowego, w szczególności w ramach dokonania modyfikacji jego wyglądu w celach prześmiewczych,
- Udostępnianie wulgarnych, obraźliwych komentarzy i wpisów w Internecie,
- Podsywanie się pod innych użytkowników Internetu bądź nieuprawnione logowania na konta internetowe innej osoby,
- Stosowanie wobec innej osoby przejawów nękania za pośrednictwem Internetu,
- Korzystanie ze stron internetowych zawierających materiały pornograficzne, o wysokim stopniu brutalności oraz przeglądanie materiałów niedostosowanych do wieku Małoletniego.

5. Procedury interwencyjne w przypadku powzięcia podejrzenia bądź uzyskania informacji o krzywdzeniu Małoletniego

5.1. Czynniki alarmujące

- Ujawnienie wystąpienia u Małoletniego urazów nieprzypadkowych, niewyjaśnionego pochodzenia, tzw. *świeżych urazów*, tj.:

- Śladów na skórze, zasinień, zadrapań, złamań kości, urazów głowy, jamy brzusznej, poparzeń głębokich bądź wskazujących na możliwość przypalania papierosem lub urządzeniem elektrycznym,
- Uzyskanie bezpośrednio od Małoletniego informacji o stosowaniu wobec niego przemocy przez Członka personelu/członka rodziny/innego Małoletniego/osoby trzeciej,
- Uzyskanie od przedstawiciela ustawowego/opiekuna faktycznego Małoletniego/ innego Członka personelu/osoby trzeciej informacji o stosowaniu przemocy wobec Małoletniego.

5.2. Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez Członka personelu – schemat postępowania – Załącznik nr 1

5.3. Stosowanie przemocy domowej wobec Małoletniego – schemat postępowania – Załącznik nr 2

5.4. Zawiadamianie sądu rodzinnego o krzywdzeniu dziecka

W wypadkach, gdy stosowanie wobec Małoletniego przemocy domowej nie realizuje jednocześnie znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego bądź u Małoletniego ujawniono przejawy zaniedbania, Kierownik Działu Edukacji niezwłocznie składa do sądu rejonowego właściwego wg miejsca zamieszkania Małoletniego zawiadomienie w formie pisemnej, z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną Małoletniego, a w konsekwencji wszczęcie przez sąd rodzinny postępowania z urzędu.

5.5. Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez osoby trzecie, niebędące Członkami personelu – schemat postępowania – Załącznik nr 3

5.6. Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez innych Małoletnich (Nioletnich) – schemat postępowania – Załącznik nr 4

5.7. Plan Wsparcia Małoletniego

W przypadku ujawnienia krzywdzenia Małoletniego, Kierownik Działu Edukacji ustala *Plan Wsparcia Małoletniego*, którego celem jest objęcie Małoletniego ochroną.

W ramach *Planu Wsparcia Małoletniego* ustala się czy zachodzi konieczność podjęcia działań interwencyjnych, tj. zawiadomienia Policji, Prokuratury lub Sądu rodzinnego i w razie stwierdzenia przedmiotowej konieczności, działania te są niezwłocznie podejmowane.

Plan Wsparcia Małoletniego ustalany jest w dalszej kolejności we współpracy z przedstawicielem ustawowym Małoletniego. W razie stosowania przemocy domowej wobec Małoletniego, *Plan* ten jest ustalany z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym lub inną niekrzywdzącą osobą najbliższą Małoletniego.

W ramach *Planu Wsparcia Małoletniego* ustalane są dalsze kroki zgodne z dobrem Dziecka, w tym przede wszystkim w zakresie poinstruowania Przedstawiciela ustawowego Małoletniego lub jego Opiekuna faktycznego o możliwości uzyskania dla Małoletniego pomocy psychologicznej.

5.8. Dokumentowanie zgłoszeń o krzywdzeniu Małoletnich

Kierownik Działu Edukacji prowadzi rejestr zgłoszeń o krzywdzeniu Małoletnich w formie elektronicznej, w ramach którego odnotowywane są wszystkie przypadki uzyskania przez Członków personelu informacji o krzywdzeniu Małoletnich korzystających z Usług *Parku*, a także działania, jakie zostały podjęte w związku ze zgłoszeniem.

6. Wdrożenie SOM, zaznajamianie Członków personelu z treścią SOM, udostępnianie SOM oraz okresowa aktualizacja treści i kontrola realizacji SOM

6.1. Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich

Dyrektor *Parku* odpowiada za proces wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich w *Parku*, realizując tym samym obowiązek wynikający z art. 22b pkt 1 ustawy z dnia

13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Wdrożenie *Standardów Ochrony Małoletnich w Parku* następuje poprzez:

- wydanie przez Dyrektora *Parku* zarządzenia w sprawie wprowadzenia *Standardów Ochrony Małoletnich*,
- zaznajomienie Członków personelu z treścią *Standardów Ochrony Małoletnich* – poprzez:
 - ich udostępnienie wszystkim Członkom personelu w formie elektronicznej oraz
 - organizację obowiązkowego szkolenia z zakresu realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich w Parku*, z którego następnie sporządzona zostanie lista obecności wraz z obowiązkowym złożeniem przez Członków personelu oświadczeń o zapoznaniu się z procedurą (których wzór stanowi *Załącznik nr 6*),
- weryfikację realizacji przepisów *Standardów Ochrony Małoletnich* w ramach bieżącego funkcjonowania *Parku*.

Wykonanie powyższych czynności Dyrektor *Parku* może zlecić Członkom personelu, na podstawie wydanego przez siebie, imiennego upoważnienia udzielonego Członkowi personelu – z wyłączeniem wydania zarządzenia, o którym mowa w tiret 1.

6.2. Udostępnianie *Standardów Ochrony Małoletnich* Członkom personelu, przedstawicielom ustawowym Małoletnich, Małoletnim oraz osobom trzecim

Standardy Ochrony Małoletnich – wersja pełna udostępnia się na stronie internetowej *Parku*: <https://bbpn.gov.pl> w zakładce „O parku” -> „Nasze działania” -> „Edukacja” -> „Ochrona małoletnich”, w postaci dokumentu tekstowego, w formacie PDF.

Standardy Ochrony Małoletnich - wersja pełna udostępnia się również w formie wydrukowanego dokumentu, wywieszonego do wglądu w siedzibie *Parku*, w Osowcu-Twierdzy.

Standardy Ochrony Małoletnich – wersja skrócona są przeznaczone dla wszystkich Małoletnich korzystających z Usług *Parku*. *Standardy Ochrony Małoletnich – wersja*

skrótowa stanowią Załącznik nr 5, udostępniany zarówno za pośrednictwem Internetu, jak i stacjonarnie w siedzibie *Parku*. Na prośbę Małoletniego, udostępnia mu się ich treść.

6.3. Okresowa aktualizacja *Standardów Ochrony Małoletnich*

Standardy Ochrony Małoletnich podlegają okresowej aktualizacji co dwa lata. Aktualizacja polegać będzie na weryfikacji zgodności treści *Standardów Ochrony Małoletnich* z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Za dokonywanie okresowej aktualizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* odpowiada w *Parku* Kierownik Działu Edukacji. Wyniki okresowej aktualizacji utrwalane są w formie pisemnego raportu, a następnie są archiwizowane.

6.4. Kontrola wewnętrzna realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* w *Parku*

Kontrola wewnętrzna realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* polega na weryfikacji:

- znajomości treści *Standardów Ochrony Małoletnich* po stronie Członków personelu *Parku*, poprzez obowiązek wypełnienia imiennej ankiety sprawdzającej (której wzór stanowi Załącznik nr 7) oraz
- skuteczności *Standardów Ochrony Małoletnich* w ramach funkcjonowania *Parku* – poprzez analizę zgłoszeń i podjętych w związku z nimi działań, o których mowa w pkt 5.8.

W razie stwierdzenia braku skuteczności *Standardów Ochrony Małoletnich* w ramach funkcjonowania *Parku*, przeprowadza się ich dodatkową aktualizację, uwzględniającą obszary problemowe.

W razie ujawnienia braku znajomości treści *Standardów Ochrony Małoletnich* przez Członka personelu, fakt ten jest zgłaszany kierownikowi jednostki organizacyjnej, do której Członek personelu należy, celem podjęcia dalszych działań dyscyplinujących

Za dokonywanie kontroli wewnętrznej realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* odpowiada w *Parku Kierownik Działu Edukacji*. Wyniki kontroli wewnętrznej utrwalane są w formie pisemnego raportu, a następnie są archiwizowane.

7. Przepisy końcowe

Przepisy niniejszej procedury wchodzi w życie z dniem wydania przez Dyrektora *Parku* zarządzenia, o którym mowa w pkt 6.1. tiret 1.

W dniu wydania zarządzenia, *Standardy Ochrony Małoletnich* podlegają ogłoszeniu poprzez ich udostępnienie na stronie internetowej *Parku* oraz poprzez wywieszenie ich treści w siedzibie *Parku*, w Osowcu-Twierdzy.

8. Załączniki:

- Załącznik nr 1 – Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez Członka personelu – schemat postępowania,
- Załącznik nr 2 – Stosowanie przemocy domowej wobec Małoletniego – schemat postępowania,
- Załącznik nr 3 – Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez osoby trzecie, niebędące Członkami personelu – schemat postępowania,
- Załącznik nr 4 – Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez innych Małoletnich (Nioletnich) – schemat postępowania,
- Załącznik nr 5 – Standardy Ochrony Małoletnich, wersja skrócona, dla Dzieci,
- Załącznik nr 6 – Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z treścią *Standardów Ochrony Małoletnich*,
- Załącznik nr 7 – Wzór ankiety sprawdzającej znajomość treści *Standardów Ochrony Małoletnich*,
- Załącznik nr 8 – Procedura dla obiektów hotelowych i turystycznych.